

Päätä itse tulevaisuudestasi

Moni meistä ajattelee tulevia vuosiaan aivan liian myöhään. Tai ehkä ajattelee, mutta ei tee mitään sen seurauksena. On järkevää ja hyödyllistä suhtautua tulevaisuuteensa realistisesti. Väistämättä me kaikki vanhenemme ja se tuo muutoksia elämäämme.

On olemassa paljon asioita, jotka kannattaa hoitaa itse silloin, kun vielä pystyy. Voit itse ratkaista suurelta osin sen, mitä myöhemmin tapahtuu omaisuudellesi, miten sinua kohdellaan tai kuka hoitaa asioita puolestasi mahdollisen vakavan sairastumisen tai onnettomuuden sattuessa.

Voit varautua tulevaisuuteen laatimalla testamentin, edunvalvontavaltuutuksen ja hoitotestamentin. Mikäli et ole vielä näin menetellyt, niin asiakirjat kannattaa tehdä ensi tilassa. Halutessasi voit muuttaa näitä asiakirjoja aina, kun siihen on aihetta.

Jokaisen kannattaa laatia testamentti riippumatta elämäntilanteestaan. Järkevillä ja ajoissa tehdyillä talouttasi koskevilla ratkaisuilla voit myös vaikuttaa siihen, miten paljon perilliset joutuvat maksamaan veroja myöhemmin mahdollisista perinnöistään.

Testamentin tulee täyttää tietyt kriteerit, muutoin se on vapaamuotoinen asiakirja. Testamentin lakiosa ja siihen liittyvät vaatimukset ovat ennalta määrätty. Muilta osin on sinun käsissäsi se, miten paljon kenenkin tulevaisuutta haluat turvata tai mihin haluat omaisuuttasi ohjata.

Meistä jokainen voi iästä riippumatta joutua onnettomuuteen tai sairastua niin vakavasti, että ei enää itse kykene hoitamaan omia talousasioitaan tai päättämään omasta hoidostaan ja kohtelustaan. Näin käy esimerkiksi silloin, kun sairastuu vaikeaan muistisairauteen.

Edunvalvontavaltuutuksella voit itse ratkaista sen, kuka tai ketkä saavat päättää tuolloin asioistasi. Näiden henkilöiden kanssa kannattaa etukäteen sopia se, että he ovat tarvittaessa valmiit vastaanottamaan valtuutetun tai varavaltuutetun tehtävät. Valtuutukseen voit laittaa myös haluamiasi rajoituksia ja ehtoja.

Edunvalvontavaltakirja on yksinkertainen asiakirja, joka astuu voimaan vain silloin, kun lääkäri on todennut sinut kykenemättömäksi hoitamaan omia asioitasi. Sitä ei tarvitse vahvistaa etukäteen. Riittää, kun valtakirja on asianmukaisesti oikeaksi todistettu ja täyttää vaaditut muodollisuudet. Ajoissa tehty valtuutus on tärkeä suoja sekä sairastuneelle että hänen omaisilleen.

Hoitotahto on ehkä vierain mainitsemistani asiakirjoista. Sillä pystyt varmistamaan mahdollisimman hyvin sen, että sinua hoidetaan omien toiveidesi ja arvojesi mukaan esimerkiksi elvytystilanteissa.

Hoitotahtoon voi kirjata vapaamuotoisesti asioita, mitkä ovat sinulle niin tärkeitä, että haluat niistä edelleen saada osasi.

Kuva: Kari Kuukka

Hoitotahto kannattaa tehdä kirjallisesti, vaikka se on pätevä suullisestikin tehtynä. Hoitohenkilökunta on velvollinen sitä noudattamaan.

On välttämätöntä, että edellä mainituissa asiakirjoissa on todistajina kaksi esteetöntä, ulkopuolista henkilöä. Internetistä löytyy kyllä valmiita mallipohjia näidenkin asiakirjojen laatimiseen. Silti suosittelen, että nämä kannattaa ainakin tarkistuttaa asiantuntijoilla, kuten julkisilla oikeusavustajilla tai juristeilla.

Esimerkiksi itse laaditulla edunvalvontavaltuutuksella ei ole virkaa, mikäli maistraatti hylkää sen puutteellisten muotoseikkojen vuoksi juuri silloin, kun se pitäisi ottaa käyttöön. Silloinhan asiakirjaa ei voi enää laatia.

Senioriopettajalehden ja myös kotisivuillemme tulee yksityiskohtaisempaa tietoa näistä aiheesta.

Kauniaisissa 15.2.2018

Erkki Kangasniemi
puheenjohtaja
erkki.kangasniemi@gmail.com